

dr hab. Agnieszka Piekaroś-Padzińska
solistka – śpiewaczka Opery Lubelskiej
dyscyplina artystyczna sztuki muzyczne

Lublin, 24.02.2026 r.

Recenzja pracy doktorskiej Pana Liu Yuezheng
w dziedzinie sztuk muzycznych, w dyscyplinie-wokalistyka

Pan Liu Yuezheng, śpiewak – baryton, przedstawia doktorat w formie pracy teoretycznej zatytułowanej „Analiza komparatywna brytyjskich i chińskich pieśni ludowych w oparciu o wybrane opracowania XX wieku na głos średni Benjamina Brittena, Healey’a Willana, Ding Shande i Li Yinghai w kontekście różnic kulturowych i technik wokalnych” oraz w formie nagrania wokalnego z akompaniamentem pana Tian Kun. Nagranie zostało zarejestrowane 8 maja 2024 roku w „Polskim Radio Studio S2” w Warszawie. Na dzieło artystyczne składa się 14 pieśni:

1. Ding Shande – „Chcę pocałować matkę”
2. Li Yinghai – „Płynąca rzeczka”
3. Ding Shande – „Radośnie wschodzi słońce”
4. Ding Shande – „Śliczny kwiat róży”
5. Ding Shande – „Kiedy zakwitną kwiaty szupinu”
6. Li Yinghai – „Alamuhan”
7. Li Yinghai – „Pod srebrnym blaskiem księżycy”
8. Healey Willan – „O, serdeczny pocałunek”
9. Benjamin Britten – „Jesionowy gaj”
10. Benjamin Britten – „Ogrody wierzbowe”
11. Benjamin Britten – „O Waly, Waly”
12. Benjamin Britten – „Mały panicz William”

13. Benjamin Britten – „Mglista, mglista rosa”

14. Healey Willan – „Jezioro Loch Lomond”

Praca doktorska napisana została pod kierunkiem prof. dr hab. Artura Stefanowicza w Uniwersytecie Muzycznym Fryderyka Chopina w Warszawie w 2024 roku.

W pracy teoretycznej doktorant porównuje, analizuje i podkreśla ogólną wartość artystyczną pieśni ludowych kompozytorów chińskich: Ding Shande i Li Yinghai oraz dwóch kompozytorów brytyjskich: Benjamin Brittena i Healey’a Willana. Dołączone nagranie wokalne czternastu pieśni jest ściśle powiązane z częścią teoretyczną pracy, a co za tym idzie, koncepcja artystyczna łącząca element wokalny z teorią analizującą zestaw nagranych utworów, jest słuszna i czytelna.

Celem pracy pana Liu Yuezheng, jak zaznacza sam autor w swoim opracowaniu, jest zaznajomienie odbiorcy z różnorodnością kulturową, ukazanie specyfiki stylu, różnorodności systemów muzycznych oraz technik wokально-muzycznych w pieśniach chińskich i brytyjskich. Zgodnie z opinią doktoranta, uchwycenie charakterystycznego stylu pieśni ludowych z różnych kultur podnosi poziom wykonawczy, a tym samym wartość artystyczną śpiewaka. Praca ma na celu także przybliżenie kulturowej, historycznej i indywidualnej charakterystyki stylu wybranych kompozytorów, a także pokazanie w jaki sposób odbiorcy mogą stosować właściwe techniki wokalne, barwę głosu, oddech, ornamentykę, czy specyfikę językową. Dogłębna analiza, jak również przykładowe nagrania wokalne, mogą być pomocne w rozpatrywaniu stylu wykonywanych pieśni, odkryciu genezy ich powstania, znaczenia tekstu, techniki wokalne, nastroju i linii melodycznej.

Praca pana Liu Yuezheng składa się z kilku kluczowych części. Najpierw, w części teoretycznej znajduje się wstępny opis dzieła artystycznego, w skład którego wchodzi czternaście pieśni: kompozytorów chińskich (Ding Shande, Liu Yinghai) i kompozytorów brytyjskich (Benjamin Britten, Healey Willan). Następnie w rozdziale drugim, zatytułowanym „Studium nad chińskimi i brytyjskimi pieśniami ludowymi oraz aranżacje kompozytorów” autor analizuje ich cechy. Z kolei w rozdziale trzecim dokonuje porównawczej analizy pieśni chińskich i brytyjskich, uwzględniając różnice kulturowe i historyczne. Wreszcie w rozdziale czwartym, doktorant skupia się na opisie w jaki sposób stosuje odpowiednie techniki wokalne i muzyczne w swoim wykonaniu.

W piątym rozdziale odnajdujemy podsumowanie studiów teoretycznych, dotyczących wcześniejszego materiału zebranego w trzech powyższych rozdziałach, a na końcu rozprawy doktorskiej znajduje się bibliografia i aneks nutowy.

Część teoretyczną pracy uzupełnia dołączone nagranie pieśni kompozytorów chińskich i brytyjskich, wykonane przez doktoranta w „Polskim Radio Studio S2” w Warszawie. W recitalu wykonawca stara się łączyć europejską szkołę *bel canta* z organiczną szkołą śpiewu ludowego. Pieśni chińskie i brytyjskie w warstwie emocjonalnej i nastroju są podobne i może dlatego są takie uniwersalne. Pieśni ludowe zawierają charakterystyczne cechy narodowe, głęboko zakorzenione w lokalnym dialekcie, stylu życia, tradycjach oraz estetyce. Przede wszystkim to tekst i muzyka stanowią fundament śpiewu, przekazując treści i emocje, dlatego badanie tych elementów może znacząco wspierać interpretację wykonawczą zarówno chińskich pieśni ludowych, jak i wybranych brytyjskich utworów Benjamin Brittena, czy Healey’a Willana. Wszystkie wykonywane pieśni łączy harmonia warstwy słowno-muzycznej, co pozwala słuchaczowi głęboko wniknąć w emocjonalną koncepcję kompozytorską i wykonawczą.

Charakterystyczną cechą brytyjskich pieśni jest ich subtelna melodia, a ściśle powiązanie tekstu z muzyką oddaje rytm życia na angielskiej wsi: spokojny, stonowany, wręcz flegmatyczny. Wartościowy jest fakt, że doktorant zwraca uwagę, iż pieśni angielskie to liryczne formy prezentujące folklor Anglików i Saksonów nawiązujących do melodii celtyckich i irlandzkich, dlatego są oryginalne i specyficzne dla pewnych geograficznych regionów Wielkiej Brytanii. Podobnie pieśni ludowe kompozytorów chińskich są głęboko zakorzenione w kulturze danego obszaru. Wszystkie pieśni wyróżnia muzyka i tekst opowiadający o pracy, walce, patriotyzmie i miłości.

Pierwszy rozdział rozprawy zapoznaje czytelnika z sylwetkami wszystkich kompozytorów pieśni wybranych przez wykonawcę. Przedstawia krótko tematykę i genezę powstania oraz porównuje charakter pieśni chińskich i angielskich. Doktorant koncentruje się na technikach rozpowszechniania oraz metodach aranżacji i adaptacji pieśni, bazując na ich pierwotnej melodii. Chińscy kompozytorzy czerpią z bogactwa folkloru przekazywanego z pokolenia na pokolenie, przekształcając tradycyjne melodie w język współczesnej muzyki.

W drugim rozdziale doktorant analizuje wybrane pieśni pod względem ich budowy, emocji, tematyki, melodii i aranżacji. Pan Liu Yuezheng bardzo obszernie opisuje każdy wykonywany przez siebie utwór i wprowadza bardzo oryginalny sposób analizy. Opisuje strukturę muzyczną i instrumentalną za pomocą tabel i nut. Taki układ pozwala na przejrzyste i wszechstronne zrozumienie treści poetyckich i muzycznych. Ogromną wartością tej pracy i godnym podkreślenia jest fakt, że pieśni wykonywane w języku chińskim zostały przetłumaczone na język polski, co pozwala odbiorcy głębiej zrozumieć ich emocjonalny i poetycki wymiar.

Czternaście pieśni to bardzo duży materiał wykonawczy i teoretyczny, dlatego wkład pracy doktoranta zasługuje na uznanie.

Koncepcja merytoryczna pracy koncentruje się wyłącznie na pieśniach wybranych kompozytorów, co zapewnia rzetelne i precyzyjne podejście do omawianego zagadnienia.

Metoda pracy nad stroną teoretyczną została oparta na trzech elementach: wiedzy zawartej w materiałach źródłowych, metodzie obserwacji występów scenicznych i słuchaniu nagrań oraz na metodzie praktycznej opartej na osobistych doświadczeniach.

Autor przybliży nam wiedzę zaczerpniętą z obszernej bibliografii, argumentuje stronę badawczą oraz przedstawia własne przemyślenia, potwierdzające jego fachowość i rzetelność. Poprawność metodologiczna zapewnia trafność sformułowań i wyciąganie konkretnych wniosków na podstawie analizy i badań nad wybranymi utworami.

Projekt artystyczny oparty na analizie porównawczej rodzajów pieśni, tematyki, tekstów i muzyki utworów chińskich oraz angielskich jest oryginalny i spójny z pieśniami, które doktorant wykonuje na przedstawionym nagraniu. Pan Liu Yuezheng opracowuje analizy badawcze, wizualnie przedstawiając strukturę wybranych utworów. Bada je pod kątem harmonii, dynamiki, rytmu, zastosowania systemów skal, a także emocji i nastroju. Autor koncentruje się na każdej nucie, akordzie i frazie. Rozdział poświęcony analizie formalnej utworów jest niezwykle obszerny i szczegółowy, co świadczy o głębokiej wiedzy doktoranta w dziedzinie teorii muzyki, zasad aranżacji, technik wokalnych oraz faktury kompozytorskiej.

W trzecim rozdziale doktorant analizuje różnice kulturowe pomiędzy pieśniami chińskimi, a angielskimi, wyróżniając pięć kluczowych obszarów:

tło humanistyczne, historyczne, styl muzyczny, język oraz odczucia estetyczne. Kulturowa odrębność tych pieśni jest ściśle związana z danym regionem geograficznym oraz życiem społecznym danej społeczności. Zróżnicowanie tradycji muzycznych kształtuje estetykę, sposób wykonania oraz treść, co pan Liu Yuezheng podkreśla w swojej pracy.

W czwartym rozdziale rozprawy doktorskiej autor skupia się na technikach wokalnych zastosowanych w wykonaniu nagranych utworów. Możemy prześledzić jaką technikę zastosował i jak opisał ją w swojej rozprawie. Śpiewak najpierw skoncentrował się na pracy oddechowej, dzięki czemu mógł kontrolować długość frazy i ekspresję emocjonalną. Stwierdza, że przy dość trudnej linii melodycznej wymaga się od wokalisty uchwycenie stylu i charakteru utworu, a co za tym idzie odpowiedniego podparcia oddechowego i przewidywalnej wymiany powietrza.

Następnym ważnym elementem techniki wokalne jest rezonans. Doktorant podkreśla, iż w chińskich pieśniach dąży się do wykorzystania rezonansu głowowego, co daje głosowi jasną barwę. Natomiast w pieśniach brytyjskich częściej stosuje się rejestr mieszany i piersiowy, co nadaje wykonawstwu naturalność i ciepło barwy głosu. Bardzo ciekawym elementem techniki wokalne w pieśniach chińskich jest tzw. *runqiang*, polegający na ozdabianiu i modelowaniu dźwięku poprzez odpowiednie wykorzystanie rezonansu głowowego. W europejskiej estetyce wokalne takie zjawisko jest mniej stosowane. Opracowanie techniki *runqiang* jest kluczowym elementem warsztatu wokalne wykonawców chińskich. Autor w swojej rozprawie doktorskiej szczególnie podkreśla ten ciekawy fakt.

Różnice kulturowe pomiędzy pieśniami chińskim i angielskimi przesądzą o wprowadzeniu różnych technik wokalne. W praktyce, o czym wspomina doktorant, kluczowe jest nie tylko techniczne opanowanie utworu, ale też jego aranżacja w kontekście kulturowym, historycznym, społecznym i zastosowanie odpowiedniej techniki wokalne.

Pan Liu Yuezheng zwraca również uwagę na technikę europejskiego *bel canto*, która przeniknęła do twórczości kompozytorów chińskich, obecnie bardzo otwartych na inspirację muzyki zachodu. W związku z tym, w wybranych utworach dostrzegamy liczne podobieństwa, zarówno w sferze muzycznej, jak i emocjonalnej.

Na końcu opisu tego rozdziału pracy warto zacytować ważne spostrzeżenie autora dotyczące warsztatu wokalnego: „Dlatego też ciągle doskonalenie warsztatu wokalnego oraz świadome łączenie wiedzy teoretycznej z praktyką wykonawczą stanowi najlepszą drogę do autentycznej i artystycznie wartościowej interpretacji zarówno chińskich jak i brytyjskich pieśni ludowych”.

Część artystyczna doktoratu wykazuje dużą oryginalność i indywidualizm wykonawcy. Artysta interpretuje czternaście utworów wokalnych z akompaniamentem fortepianowym pana Tian Kun. Utwory w warstwie emocjonalnej są pełne liryzmu i nastroju. Po wysłuchaniu wszystkich pieśni wyraźnie słyhać, że śpiewak dysponuje barytonem o cieplej i jasnej barwie. Jego interpretacja pieśni cechuje się płynnością, kantyleną i subtelnością wykonania. Artysta szczególnie skupia się na tekście, zwłaszcza w pieśniach kompozytorów brytyjskich, gdzie przy prostych, pozbawionych ozdobników linii melodycznych, tekst odgrywa kluczową rolę. Wsłuchując się w jego interpretację, ma się ochotę sięgnąć po ten materiał i spróbować przekazać podobny liryzm, smutek, nostalgię oraz głębię miłości i tęsknoty.

Warto również wspomnieć o akompaniamencie pana Tian Kun, który pomaga artyście osiągnąć pełnię interpretacji. Pianista harmonijnie współgra z wykonawcą i stanowi niezwykle ważny element współtworzący wartość utworów. Artyści przepięknie przekazują emocjonalną głębię pieśni, nie gubiąc przy tym folklorystycznego charakteru. Kompozycje łączą elementy tradycyjnej stylistyki z klasycznym podejściem do melodii i harmonii, co daje efekt nowoczesnego brzmienia.

PODSUMOWANIE

Po zapoznaniu się z pracą doktorską Pana Liu Yuezhen, w skład której wchodzi rozprawa teoretyczna oraz recital wokalny w postaci czternastu pieśni zarejestrowanych na płycie CD stwierdzam, że artysta wykazuje wszechstronną wiedzę w zakresie powyższego tematu, eksponuje indywidualność artystyczną oraz uwidacznia sylwetkę samodzielnego dydaktyka.

Badania nad bogactwem twórczości kompozytorów chińskich i brytyjskich pozwalają na głębokie zrozumienie szerokiego kontekstu kulturowego, społecznego i emocjonalnego, w jakim osadzone są prezentowane

pieśni. Ta rozprawa stanowi cenny wkład w wiedzę, dostarczając bogatego materiału badawczego, który pozwoli artystom wokalistyki świadomie interpretować i wykonywać repertuar zaprezentowany przez pana Liu Yuezheng. Doktorant wypełnia istotną lukę w literaturze, prowadząc analizy porównawcze pieśni chińskich i brytyjskich z perspektywy odmienności kulturowych, społecznych oraz technik wokalnych. Jego szeroka wiedza muzyczna, połączona z pasją do śpiewu, czyni go artystą wszechstronnym, a jego praca doktorska staje się źródłem inspiracji i drogowskazem dla wokalistów każdego pokolenia.

Podsumowując doktorat pana Liu Yuezheng, pragnę zaznaczyć wyjątkową harmonię między analizą teoretyczną, a warstwą artystyczną jego dzieła. Obszernie zamieszczona bibliografia, zawierająca zarówno międzynarodowe publikacje, jak i chińskich autorów dowodzi ogromnego wkładu pracy w przygotowanie tej rozprawy. Język i styl są klarowne, przystępne i zrozumiałe, podobnie jak warstwa graficzna pracy, która jest spójna i przejrzysta.

W odniesieniu do uwag dotyczących tej pracy, są one stosunkowo niewielkie. Można by dyskutować o braku kilku wątków dotyczących działalności artystycznej, koncertowej, czy dydaktycznej doktoranta, co uzasadniałoby pogłębione badania nad wybraną tematyką.

W części teoretycznej pracy nie można wskazać na żadne błędy, ani uchybienia. Praca została przygotowana z najwyższą starannością i szczegółowością. Należy także podkreślić ogrom wysiłku jaki pan Liu Yuezheng włożył w opracowanie tej części, jego skrupulatność oraz profesjonalizm.

Doktorant zatem w pełni odpowiada kryteriom niezbędnym do nadania stopnia doktora w dziedzinie sztuki. Jego praca doktorska prezentuje oryginalne podejście do analizy porównawczej, wykazuje nowatorski charakter oraz wprowadza istotny wkład w rozwój dyscypliny. Dzięki temu spełnia wszystkie standardy akademickie, zapewniając solidne podstawy do przyznania stopnia naukowego doktora.

Badania, wnioski i oceny przedstawione w pracy spełniają wymogi ustawowe, dlatego wnioskuję o dopuszczenie do publicznej obrony pana Liu Yuezheng i nadanie mu stopnia doktora sztuki.

KONKLUZJA

Pracę doktorską pana Liu Yuezheng oceniam jako odpowiadającą wymogom rozprawy doktorskiej zgodnie z art. 187 Ustawy z dnia 20 lipca 2018 roku - Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2023 r. poz. 742 z późn. zm.).

Wnoszę o dopuszczenie doktoranta Liu Yuezheng do dalszych etapów postępowania w sprawie nadania stopnia doktora.

*Agnieszka
Piekaros-Padzińska*